

שוב הקשה לו אביי: ומי [וכי] סבירא ליה לרבי מאיר אין זיקה, 57
 והתנן להלן (כו.) ארבעה אחים, שנים מהן נשואים שתי אחיות, 58
 ומתו הנשואין להאחיות, הרי אחיות אלו חולצות ולא מתנייבמות 59
 לשני האחים הנותרים. ואי סלקא דעתך דסבר רבי מאיר אין זיקה, 60
 הלא הני שתי אחיות מתרי בתי קאחיין – משני בתים נפרדים של 61
 שני אחים הן באות (ראה ציור), ואם כן האי אח לייבם תרא מהן, 62
 והאי אח [השני] לייבם תרא. אלא בהכרח שיש זיקה, ואסור אדם 63
 בקרובות זוקתו כמו בקרובות אשתו, ומשום כך אסורה כל אחת 64
 מהן על שני היבמים משום שהיא אחות זוקתו. והרי תסם משנה 65
 רבי מאיר היא, ואם כן איך אמר רבי מאיר בברייתא שאין זיקה. 66
 השיבו רבה: לעולם סובר רבי מאיר אין זיקה. ומה שאסר רבי מאיר 67
 אחיות אלו ביבום הוא משום דקסבר אסור לבטל מצות יבמין. שאם 68
 ייבם אחד האחים את אחת האחיות תפטר ממנו אחותה משום 69
 אחות אשה בין מיבום ובין מחליצה. ואף שעדיין יכול אחיו לייבם 70
 או לחלוץ לאחותה, יש לחשוש דדלמא אדמייבם חד מית אידה – 71
 שמה לאחר שייבם הראשון ימות השני קודם שיספיק ליבם או 72
 לחלוץ לשניה, ונמצא דקא בטלה [בטלה] מצות יבמין מן השניה 73
 לגמרי. על כן חיבדו חכמים לחלוץ בדווקא, כדי שיוכל לחלוץ 74
 גם לשניה. 75
 שוב הקשה לו אביי: ואי אכן סבר רבי מאיר אין זיקה, תיבטל מצות 76
 יבום, כלומר, אם רבי מאיר סובר שאין זיקה, אין לאסור יבום 77
 מחשש של ביטול מצות יבום באחותה, דהא מצונו לרבן גמליאל 78
 שאמר אין זיקה, וכמו כן הוא סובר שיותר לבטל מצות יבמין. דתנן 79
 להלן (קט.) ראוהו ושמעון שהיו אחים, וגשא ראוהו את רחל 80
 הגדולה, ושמעון נשא את לאה הקטנה שקידושיה מדרבנן ויוצאת 81
 במיאון בלא גט, ומת ראוהו ונפלה רחל אשתו לפני שמעון ליבום, 82
 רבי אליעזר אומר, מלמדים את לאה הקטנה לומאן בשמעון 83
 בעלה, משום שזיקתה של רחל אחותה אסרת עליו את לאה, ועל 84
 ידי שתמאן לאה תותר לו רחל ביבום. ורבן גמליאל אומר, אם 85
 מאנה לאה בשמעון בעלה מאנה, וייבם את רחל הגדולה, ואם לא 86
 מאנה תמתין רחל עד שתגדיל לאה, ויבעלה שמעון בגדלותה ועל 87
 ידי כן תתקדש לו מן התורה, ואז תצא רחל תלוו ותיפטר מיבום 88
 וחליצה משום אחות אשה. הרי לנו שרבן גמליאל סובר שאין זיקה, 89
 ואין לאה נאסרת עליו משום אחות זוקתו, וכמו כן מותר לו 90
 לקדשה בקידושין גמורים לבשתגדיל, אף שעל ידי כך תעשה 91
 רחל אחות אשתו מן התורה ותפקע זיקתה ותתבטל ממנה מצות 92
 יבום וחליצה. ואם כן גם בדעת רבי מאיר הסובר 'אין זיקה' יש 93
 לומר שאף מותר לבטל מצות יבום. ושוב תקשה המשנה להלן, 94
 מדוע לא יתיבמו שתי האחיות שנפלו לפני שני אחים. 95
 אמר ליה רבה לאביי, וכי מדרבן גמליאל אדרבי מאיר קרמית 96
 [אתה מקשה], והרי יתכן שאף שרבן גמליאל אינו חושש לביטול 97
 מצות יבמים, מכל מקום רבי מאיר חושש לכך. 98
 השיבו אביי: לא כך הקשית, אלא הכי קאמרינן להקשות, איך 99
 יתכן שרבי מאיר חייש [חושש] אפילו לספיקא, ואסור לייבם 100
 אפילו במקום שרק ספק הוא שמא יגרם על ידי כך ביטול מצות 101
 יבום, וכגון בשני אחים ושתי אחיות שעל ידי יבום האחת תתבטל 102
 מצות יבום מאחותה רק אם ימות אחיו קודם שיספיק לייבם או 103
 לחלוץ, ואילו רבן גמליאל, אפילו לודאי ביטול מצות יבום לא חייש, 104
 שהרי התיר לשאת את אחות יבמתו אף שבכך הוא ודאי מפקיע 105
 מהיבמה את זיקתה. תירץ לו רבה: דלמא מאן דלא חייש לביטול 106
 מצות יבום, אפילו לביטול ודאי לא חייש, ומאן דחייש, אפילו 107
 לספיקא של ביטול חייש. 108
 אביי מוכיח שלדעת שמואל יש זיקה: אמר ליה אפי' לרב יוסף, הא 109
 דאמר רב יהודה שיש זיקה, לא משמו של רב שזיהו רבו אמר כן, 110
 אלא משמו דשמואל, היא, שאף הוא היה רבו של רב יהודה. דתנן 111
 להלן (מא.). 112

הנה אמינא דדווקא מתיים של היבמה יש בה זיקה האוסרת את 1
 קרובותיה על היבם, אבל לאחר המיתה של היבמה פקעה לה הזיקה 2
 ממנה, ואינה כאשתה האוסרת עליו את קרובותיה אף לאחר 3
 מיתתה. קא משמע לן רב יהודה, דזיקה בכדי [בחינם] לא פקעה 4
 מאליה, והיא נמשכת אף לאחר מיתתה ואוסרת את קרובותיה. 5
 הגמרא מביאה הוכחה לדברי רב יהודה ממשנה: ליימא [האם] 6
 נאמר שמשמע ליה לרב יהודה מה ששנינו במשנה להלן (מט.), 7
 'במתו שמתה מותר באחותה', שמשמע באחותה אין – הוא מותר 8
 כשם שמותר באחות אשתו לאחר מיתת אשתו, אבל באמה לא 9
 הותר, כשם שלאחר מיתת אשתו הוא אסור באימה. הרי לנו 10
 שזיקה אסרת את קרובות זוקתו. 11
 דוחה הגמרא: יתכן שהיה הדין דהוא מותר אפילו באמה, ומה 12
 שנקטה המשנה אחותה הוא אידי [אגב] דתנא רישא אשתו 13
 שמתה מותר באחותה, ושם דיקא באחותה הוא מותר אבל באמה 14
 לא הותר משום דהויא לה איפודא דאורייתא של חמותו לאחר 15
 מיתת אשתו, על כן תנא נמי בסיפא 'מתה יבמתו מותר באחותה', 16
 והוא הדין באמה. 17
 הגמרא מביאה קושיא על רב יהודה ממשנתנו: מתיב [הקשהו] רב 18
 הויא בר חייא, שנינו במשנתנו, ראוהו ושמעון שהיו אחים, וגשא 19
 ראוהו את שרה ושמעון את רבקה, ומת ראוהו ונפלה שרה לפני 20
 שמעון ליבום, ואחר כך נולד לוי האח השלישי, ועשה בה שמעון 21
 בשרה מאמר ועדיין לא כנס אותה, ואחר כך מת שמעון, ורבקה 22
 אשתו השנייה חולצת ללוי משום שאין המאמר קונה קנין גמור 23
 להחשיבה לגמרי בצרת ערות אשת אח שלא היה בעולמו, ולא 24
 מתנייבמת משום שהמאמר קונה במקצת, והרי היא צרת ערוה 25
 במקצת. ומשמע דמעמא שרבקה נחשבת לצרת שרה הוא משום 26
 דכבר עבד [עשה] בה שמעון מאמר, הא אם לא עבד בה מאמר, 27
 רבקה אשתו השנייה נמי יבומי מייבמה ללוי, ואינה נחשבת לצרתה 28
 של שרה האסורה עליו משום ערוה. ואי אמרת יש זיקה, הלא אף 29
 בלא מאמר נחשבת שרה כאשת שמעון מחמת זיקתה אליו, והויא 30
 לה רבקה צרת אשת אחיו שלא היה בעולמו בזיקה זו, ויש לה 31
 להיאסר ללוי ביבום משום צרת ערוה. 32
 מתרצת הגמרא: אמר רבה, הוא הדין דאף על גב דלא עבד בה 33
 שמעון מאמר בשרה, גם כן רבקה אשתו השנייה רק מחליץ חליצה 34
 ללוי אבל יבומי לא מייבמה לו, משום שהיא צרת ערוה מחמת 35
 זיקת שרה. והא דתנא במשנתנו שעשה בה השני מאמר, לאפוקי 36
 מביית שמאי הוא, דאמר קונה ביבמה קנין גמור, ושרה 37
 נעשית אשתו מן התורה, ורבקה נחשבת צרת ערוה גמורה על ידי 38
 מאמר זה ופטורה אף מן החליצה. קא משמע לן משנתנו שמאמר 39
 אינו קונה קנין גמור, ועל כן רק לחומרא נחשבת רבקה בצרת 40
 שרה בעלת המאמר, אבל לא להקל עליה ולפטורה מן החליצה. 41
 אביי מקשה על רב יהודה מברייתא: איתביה אפי' לרבה, שנינו 42
 בברייתא, שני אחין שהיו בעולם אחד [אחד], כגון שנשא ראוהו את 43
 שרה, ושמעון נשא את רבקה, ומת אחד מהן [ראובן] בלא זלה, 44
 ועמד השני [שמעון] הוה לעשות מאמר ביבמה, ולא הספיק לעשות 45
 בה מאמר עד שגולד לו אח ומת אף הוא בלא בנין, הראשונה [שרה] 46
 אשת ראוהו יוצאה ונפטרת מלוי משום אשת אחיו שלא היה 47
 בעולמו, ושנייה [רבקה] אשת שמעון או חולצת או מתנייבמת ללוי, 48
 לפי שהיה בעולמו של בעלה. ואי אמרת כדברי רב יהודה שיש 49
 זיקה, הלא משעה שנפלה שרה לפני שמעון הרי היא ככנסתו, 50
 וממילא הויא לה רבקה צרת אשת אחיו הראשון [ראובן] שלא 51
 היה בעולמו בזיקה זו, ויש לה להיאסר ביבום משום צרת ערוה. 52
 השיבו רבה: הא מני – ברייתא זו, בשיטת מי נאמרה, בשיטת רבי 53
 מאיר היא, דאמר אין זיקה, שכן מסימת הברייתא בסוף בבא זו, 54
 'דברי רבי מאיר'. אבל רב יהודה פוסק כשיטת התנאים הסבורים 55
 שיש זיקה. 56

צריכים ללמוד בכל יום תורה שבכתב עם פרוש רש"י, שזהו תרומות מדרשי רז"ל...

59 אותה בהיתר, כשהיא תחת אישות שמעון אחיו השני שהיה
60 בעולמו, ויבוארו הדברים בגמרא.

גמרא

61 רב אושעיא מפרש את שיטת רבי שמעון: **אמר רב אושעיא**, חלוק
62 היה רבי שמעון אף במשנה הראשונה, שגם אם נולד לוי לאחר
63 שמת ראובן וקודם שייבם שמעון, מתיר רבי שמעון אותה ואת
64 צרתה ללוי, ולא רק באופן המדובר במשנתנו שקודם ייבם שמעון
65 ואחר כך נולד לוי.

66 מפרשת הגמרא: **ממאי** – מנין לו שהתיר רבי שמעון אף באופן זה,
67 מדקתני **משנה תיבנה**. שכן **בבא מציעא** (המשנה הקודמת)
68 האוסרת אשת אח שלא היה בעולמו ללוי שנולד לפני שייבמה
69 אחיו, **למאן קתני לה** – באיזו שיטה נשנתה. **אלימא לשיטת רבנן**,
70 הלא משנה מיותרת היא, דהשתא אם יבם השני ולבסוף נולד
71 השלישי, **רבי אשכחיה בהתיקרא אשכחיה** – שכשנולד מצא אותה
72 בהיתר כשהיא כבר אשת השני, ומכל מקום **אמר רבנן** עליו
73 לייבמה לאחר מיתת השני, אם כן כשנולד השלישי כשהיא עדיין
74 תחת זיקת הראשון ורק אחר כך יבם אותה השני, וכי **מיבעיא** –
75 האם צריכה המשנה להשמיענו שהיא אסורה על השלישי. **אלא**
76 **לאו** – אלא ודאי שלרבי שמעון איצטרך להשמיענו שהוא חלוק
77 על חכמים ומתיר אף בנולד ובסוף ייבם. ו**תנא רישא** אופן זה
78 להודיעו כחו **דרבי שמעון** שמתיר אף בזה, ו**תנא סיפא** אופן של
79 ייבם ולבסוף נולד להודיעו **בתוך דרבנן** שאוסרים אף בזה. ו**רבין הוא**
80 **דנפלוג** – (שיחלוק) רבי שמעון כבר ברישא בנולד ולבסוף ייבם, **אלא**
81 **נמר** להו **לרבנן** עד דמסיימי למילתייהו, והדר פליג עלייהו – המתין
82 לסיום דברי חכמים האוסרים בשני האופנים ורק אחר כך נחלק
83 עליהם.

84 שואלת הגמרא: **אלא** לדברי רב אושעיא שגם בנולד ובסוף ייבם
85 מתיר רבי שמעון, אם כן איסור אשת אחיו שלא היה בעולמו שהיא
86 פטורה מן היבום והחליצה, **לרבי שמעון** היכי משפחת לה. משיבה
87 הגמרא: איסור זה נאמר **בחד אהא ומית** ואחר כך נולד לו אה, שכן
88 לא התיר רבי שמעון אלא בשני אחים שמפילים ליבום, והיא
89 נופלת גם מכח האח השני שהיה בעולמו, אבל כשנופלת רק מכח
90 זיקת האח שלא היה בעולמו בודאי אסורה להתייבם. **אי נמי**, גם
91 **בתרי** אחים מצינו שתיאסר ללוי שנולד לאחר מות ראובן, וכן
92 ששמעון לא יבם את אשת ראובן, ועדיין לא מית, ואינה נופלת
93 ליבום אלא מראובן שלא היה בעולמו ולא משמעון.

94 הגמרא דנה בטעמו של רבי שמעון, ושואלת: **בשלמא** אם יבם
95 שמעון ואחר כך נולד לוי, מובן מדוע יש להתירה לו, משום **רבי**
96 **אשכחיה**, בהתיקרא אשכחיה – שכשבא לוי לעולם מצא את שרה
97 בהיתר לאחר שכבר פקעה ממנה זיקת ראובן, ומעולם לא נאסרה
98 עליו בזיקה זו. **אלא** אם נולד לוי ורק אחר כך שמעון יבם אותה,
99 **מאי מעמא** היא מותרת לו, והרי כשבא לעולם היתה עדיין תחת
100 זיקת ראובן, ואם בשעת נפילתה היתה אסורה על היבם הרי היא
101 אסורה עליו לעולם.

102 משיבה הגמרא: **קסבר רבי שמעון**, יש לשמעון בה זיקה אף קודם
103 שייבמה, וזיקה **בכניסה דמיא** – ואלים כחה של זיקה זו להחשיבה
104 כאילו כבר כנס אותה. נמצא שאף אם נולד לוי קודם היבום, הרי
105 הוא בא לעולם כשהיא תחת אישות שמעון ולא תחת זיקת ראובן.
106 **מתקיף לה** (הקשה) **רבי יוסף** על רב אושעיא, **השתא** יבמה שיש
107 בה גם זיקה וגם עשה בה היבם **מאמר**, **מספקא** ליה **לרבי שמעון** אי
108 **בכניסה ליבם דמיא** אי לאו **בכניסה דמיא**, כפי שיבואר בסמוך, אם
109 כן אם יש בה רק זיקה להודעה בלא מאמר **מיבעיא** – וכי צריך לומר
110 שאינה ככנסה.

111 מפרשת הגמרא: **מאי** היא ההלכה שהסתפק בה רבי שמעון, **דתני**
112 להלן (א), **שלשה אחין** שהיו נשואין לשלש נשים נכריות, ו**מת אחד**
113 **מהם** (ראובן) בלא בנים, ו**עשה בה** בשרה אשתו שמעון אחיו השני
114 **מאמר**, ו**מת** קודם שבא עליה (ראה ציור), **הרי אל** – שרה בעלת
115 המאמר ורבקה צרתה חולצות ולא **מתייבמות**. שאילו היה שמעון
116

1 **שומרת יבם שקדש אחיו את אחותה**, וכגון שהיו ראובן שמעון ולוי
2 אחים ורחל ולאח אחיות, ונשא לוי את רחל ומת ונפלה רחל לפני
3 ראובן ושמעון ליבום, וקידש ראובן את לאה, **משום רבי יהודה** כן
4 **בתיבה אמרו**, **אומרים** לו לראובן, המתן מלבנס את לאה עד
5 **שיעשה אחיד** שמעון **מעשה** יבום או חליצה ברחל אחותה ויפקיע
6 את זיקתה אליך, אך כל זמן שרחל זקוקה לך אתה אסור באחותה.
7 **ואמר שמואל**, **הלכה ברבי יהודה** כן **בתיבה** האוסר את קרובות
8 זקוקתו משום שיש זיקה.

9 **אמר** ליה רב יוסף **לאביי**, **דאי דרב מאי** – ואם דברי רב יהודה הם
10 בשם רב מה בכך. (**אמר ליה**), אם כן יהיה **קשיא דרב אדרב**, שהרי
11 לעיל אמר רב הונא בשם רב ששומרת יבם שמתה מותר באמה
12 משום שאין זיקה.

13 שואלת הגמרא: מה קושיא היא, **דלמא** מחלוקת **אמוראי** נינהו
14 ו**אליפא דרב**, שרב הונא סובר בשיטתו אין זיקה, ורב יהודה סובר
15 בשיטתו יש זיקה.

16 משיבה הגמרא: כיון **דאיתמר** **משמיה דשמואל** עצמו **בתיבה** שיש
17 זיקה, ו**משמיה דרב אמוראי** – כרב הונא שאמר בשמו שאין זיקה,
18 **לא שבקינן** (אין לנו לעובד) מלהעמיד את דברי רב יהודה כשיטה
19 ששמענו **משמיה דשמואל בתיבה**, ו**מסקינן** – ולהעמיד את דברי
20 רב במחלוקת **אמוראי** ו**אליפא דרב**.

21 **אמר רב כהנא**, **אמריהו** (אמרתיו) **לשמעתא** של רב יהודה **קמיה**
22 **דרב** וכי **מנדרדעא**. **אמר לי**, **אתון** הכי **מתניתו** לה – אתם שונים
23 כך את דבריו, אבל **אנן** **בתיבה מתנינן** – שנינו בפירוש בשם מי
24 אמרה, **אמר רב יהודה** **אמר שמואל**, **שומרת יבם שמתה** אסור
25 **באמה**; **אלמא קסבר**, יש זיקה. ו**אורא שמואל למעמיה**, **דאמר**
26 **שמואל**, **הלכה ברבי יהודה** כן **בתיבה** הסובר שיש זיקה.

27 מפרשת הגמרא: וצריכי שתי מימרותיו של שמואל להיאמר,
28 משום **דאי אשמעינן** שמואל רק שיש זיקה, **הוה אמינא**, **הני מילי**
29 **בחד יבם**, **אבל בתרי יבמים** לא אמר שיש זיקה. **קא משמע** לו
30 שמואל שהלכה ברבי יהודה כן בתירא האומר יש זיקה אף בשני
31 יבמים. ו**אי אשמעינן** שמואל שהלכה ברבי יהודה כן בתיבה, **הוה**
32 **אמינא**, **הני מילי** שיש זיקה, **מתיים** של היבמה, **אבל** **לאחר מיתה**
33 **פקעה** לה הזיקה, **קא משמע** לו, **דזיקה בחד** (בחינם) **לא פקעה**.

משנה

34 המשנה שלפנינו עוסקת גם היא בשני אחים שמת אחד מהם
35 ונפלה אשתו ליבום לפני אחיו, ואחר כך נולד אחיהם השלישי.
36 אלא שבשונה מהמשנה הקודמת המדברת באופן שנולד השלישי
37 קודם שייבם השני את אשת הראשון, משנתנו מדברת באופן
38 שנולד השלישי לאחר שכבר ייבמה השני.

39 **שני אחים** ראובן ושמעון שישבו יחד בעולם, ונשא ראובן את
40 שרה, ו**מת אחד מהן**, ו**יבם** שמעון האח השני את שרה אשת ראובן
41 אחיו, וגם נשא את רבקה, ו**אחר כך** נולד להן **אח שלישי** (לוי),
42 ואחר כך **מת** שמעון, שתי נשי שמעון אינן מתייבמות וחולצות
43 ללוי. שכן שרה הראשונה יוצאה ונפטרת מלוי משום אשת אחיו
44 שלא היה בעולמו, שהרי ראובן בעלה הראשון מת קודם שנולד
45 לוי, ורבקה השנייה פטורה ממנו משום שהיא צרתה של שרה, וצרת
46 ערוה פטורה מיבום וחליצה.

47 ואם **עשה בה** שמעון בשרה קידושי **מאמר** בכסף או בשטר ולא
48 ייבמה, ואחר כך **מת**, רבקה אשתו השנייה של שמעון חולצת ללוי
49 ולא **מתייבמת** לו. לפי שאין מאמר קונה ביבמה אלא מדרבנן, ואין
50 שרה נחשבת לגמרי כאשתו של שמעון, ועל כן רבקה חייבת
51 בחליצה מלוי, שכן אינה ממש צרתה של שרה הערוה. אבל אינה
52 מתייבמת לפי שנעשית צרת ערוה במקצת על ידי המאמר
53 שנעשה בשרה האסורה עליו.

54 **רבי שמעון** אומר, לוי מותר בשרה אשת ראובן שהתייבמה
55 לשמעון אפילו שנולד לאחר שמת ראובן, והרי הוא **מייבם לאיזו**
56 **מתן שרצה**, או **חולץ לאיזו מתן שרצה**, ואין שרה אסורה עליו
57 משום אשת אח שלא היה בעולמו, משום שכשנולד לוי כבר מצא
58

16 למרות ש"מיד בעלייתו לשם דוחה בשתי ידיים...⁵⁹ בכל
 17 זאת, העובדה שמתעוררות אצלו מחשבות כאלה, מוכיחה
 18 שהוא עדיין לא קיים את השבועה "תהי צדיק"⁶⁰, ולפיכך
 19 עליו לעשות תשובה.
 20 ועל-אחת-כמה-זכמה אמורים הדברים כלפי כאלה
 21 שהם למטה מדרגת בינוני – שהרי אף-על-פי ש"מידת
 22 הבינוני היא מידת כל אדם ואחריה כל אדם ימשוך"⁶¹,
 23 בכל זאת ידוע⁶² האיחול הלבבי "הלואי בינוני" – אשר
 24 אצלם צריכה להיות תשובה וטהרה על חטאים כפשוטם,
 25 כדי שיוכלו אחר-כך לעבוד את עבודת ה' כדבעי⁶³.
 26 ובאמצעות עבודת התשובה של פרשת פרה מגיעים
 27 מיד לפרשת החודש, ש"אין מפסיקין בין פרה להחודש"⁶⁴,
 28 כי ענינה של פרשת החודש הוא "החודש הזה לכם",
 29 חודש הגאולה⁶⁵ ובאמצעות עבודת התשובה של פרשת
 30 פרה נגרם ש"ומיד (ללא שום הפסק) הן נגאלין"⁶⁶, "בניסן
 31 עתידין ליגאל"⁶⁷, בקרוב ממש.

(משיחת ומאמר מוצש"ק פ' פרה תשל"ח, שיחת ש"פ החודש
 תשכ"ד)

1 אפילו אצל צדיק⁶⁶, העובדה שהוא "יש מי שאוהב"⁶⁷,
 2 ויש לו בחירה חפשית לעשות ח"ו נגד רצון ה', מוכיחה
 3 שהוא מציאות שאיננה מאוחדת לחלוטין עם אלקות, יוצא
 4 מכך, שגם בעבודתו של הצדיק משולבת מציאות עצמית.
 5 לפיכך נזקק גם צדיק לטהרה של פרה אדומה, עליו
 6 "להיטהר" מהרגשה של מציאותו העצמית באמצעות
 7 התשובה – המרירות על כך שהוא מציאות שאיננה בטלה
 8 לחלוטין לאלקות. דוקא באמצעות עבודת התשובה, ועד
 9 לאופן שהוא מבטל את מציאותו העצמית, יכולה להתקיים
 10 אצלו אחר-כך העבודה של "אוכלי הפסח", עבודה באופן
 11 של פסח (פסיחה) ודילוג, עד שהוא "אוכל" זאת, כביכול,
 12 והדברים נעשים "דם ובשר כבשרו"⁶⁸.

ח.

עבודת התשובה מסוג זה מכוונת לכולם, ומקרכת את הגאולה

13 כל האמור לעיל הוא אפילו לגבי צדיק, ועל-אחת-
 14 כמה-זכמה שעבודת תשובה זו, של פרה אדומה, צריכה
 15 להתקיים אצל בינונים, שיש להם הרהורי עבירה וכו'⁶⁹.

(63) ראה תניא פ"ז. תשובות וביאורים (קה"ת תשל"ד) סי' ז*.
 (64) ירושלמי מגילה שם.
 (65) ראה שמור"ר פט"ו, יא. ועוד.
 (66) רמב"ם הלי' תשובה פ"ז ה"ה.
 (67) דעת ר"י ר"ה יא, רע"א. וכן סתם בשמור"ר שם. וראה אוה"ת בא
 ע' רנט. רעא.

(56) ראה בכ"ז לקו"ש [המתורגם] ח"ט ע' 216 ואילך, וש"נ.
 (57) ראה תניא פל"ה, לו.
 (58) תניא פ"ה.
 (59) תניא ספ"ב.
 (60) ראה שם פ"ד.
 (61) שם פ"ד.
 (62) בית רבי ח"ב פ"ח הערה א' (הב').

(* אגרות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"א ע' נ' פה ואילך. המו"ל.)

המשך ביאור למס' יבמות ליום שישי עמ' ב

10 אחד, שאין מצות יבום אלא במי שיש עליה זיקת יבם אחר, ולא
 11 באשה שיש עליה זיקת שני יבמין. אבל חייבות הן בחליצה, שהרי
 12 מן התורה אין המאמר קונה כלל, ואין שרה אלא אשת ראובן
 13 בלבד, ונמצא ששרה ורבקה באות משני בתים שונים, וכל אחת
 14 מהן צריכה חליצה בפני עצמה. רבי שמעון אומר, מייבם לאיוו מהן
 15 שירצה, וחולין הוא לשניה וראה ציור) מחמת הספק. שכן יבומי
 16 תרין הו – לייבם את שתיהן לא הותר ללוי, משום דדלמא יש זיקה,
 17 ונמצא ששתיהן נשי שמעון, והווי שתי יבמות הפאות

1 מייבומה, היתה נעשית אשתו לגמרי, והיתה נופלת לפני לוי ליבום
 2 רק ממנו, ואילו לא היה עושה בה מאמר, היתה עדיין תחת זיקת
 3 ראובן ונופלת ללוי רק מראובן. אך מאחר שעשה בה שמעון
 4 מאמר הקונה רק מדרבנן, הרי היא נחשבת כקנויה לשניהם
 5 ונחשבת כאשת שני מתים שנופלת לאחיהם מחמת שניהם. ואם
 6 נפלה ליבום יחד עם רבקה אשת שמעון, אסרו חכמים לייבם את
 7 שתיהן משום גזירה, שמה יאמרו שאף שתי יבמות הנופלות מבית
 8 –(מאח) אחד שתיהן מתייבמות. והסמיכו דבריהם על מה שנתאמר
 9 (דברים כה ה), זיקת אחר מהם וגו' יבמה יבא עליה, ומשמע מ'ומת

המשך ביאור למס' יבמות ליום שבת קודש עמ' א

6 פעולמו, ואילו רבקה השניה חולצת ולא מתייבמת ללוי. שכן מאמר
 7 קונה ביבמה במקצת, ועל כן נחשבת רבקה צרת ערוה של לוי
 8 לחומרא לאוסרה ביבום, אבל אינו קנין גמור לפוטרה אף
 9 מחליצה.

1 וחליצה משום שלגבי לוי היא אשת אחיו שלא היה פעולמו, ושניה
 2 –(רבקה אשת שמעון) או חולצת או מתייבמת ללוי. ואם עשה כה
 3 שמעון בשרה מאמר, ואחר כך נולד לוי האח השלישי וציור ז), או
 4 שנולד לו אח, ואחר כך עשה כה שמעון מאמר ואחר כך מת, שרה
 5 הראשונה יוצאה ונפטרת מלוי משום שהיא אשת אחיו שלא היה